

FONS SALVADOR LLOBET I REVERTER. DESCRIPCIÓ**ÀREA D'IDENTIFICACIÓ**

Codi de referència	CAT AMGr 13 31
Nivell de descripció	Fons
Títol	Fons Salvador Llobet i Reverter
Dates	1420 – 1992 (predomina la documentació de 1915 a 1992)
Volum i suport	10,5 metres de documents: 8,5 metres lineals de documentació en suport paper (manuscrit i mecanografiat), 1 pergami i 260 mapes i plànols. 14.225 imatges en diferents suports: 4.396 en paper, 3.824 diapositives, 2.843 en polièster, 4 plaques de vidre i 3.158 postals. 25 llibres

ÀREA DE CONTEXT

Nom del productor Salvador Llobet i Reverter

Història del productor Salvador Llobet va néixer a Granollers l'any 1908. Fill d'una família de pagesos, aviat va deixar d'estudiar per ajudar la família a les feines del camp i, més endavant, va ser guixaire. Ben aviat, però, començà a interessar-se per tot allò que tenia a veure amb la geografia, gràcies, sobretot, a la creació de l'Agrupació Excursionista de Granollers, l'any 1928, de la qual Llobet en va ser soci fundador i, també, a la seva estada a Paris, entre 1930 i 1931.

Aquesta motivació el va dur a acabar el batxillerat l'any 1935, a l'edat de 27 anys, mentre treballava d'administratiu a l'Institut Col·legi de Segon Ensenyament de Granollers, on, més endavant, seria professor.

Amistats com Alexandre Pinyol o Pau Vila el van empènyer cap els estudis reglats i la recerca geogràfica. Es llicencià en lletres, especialitat de geografia a la Universitat de Saragossa l'any 1940.

Amb el doctorat a la Universitat de Madrid amb la tesi *El medio y la vida en el Montseny*, l'any 1944, s'inaugura una nova etapa en la vida del geògraf. Coneix personatges significatius com Pierre Deffontaines i Lluís Solé i Sabarís i, l'any 1946, funda l'Editorial Alpina.

A la dècada dels anys 50, s'introduïa com a professor auxiliar a la Universitat de Barcelona i, alhora, com a investigador de l'Institut Juan Sebastián El Cano del CSIC.

A causa de la seva situació laboral, Salvador Llobet va

col·laborar amb molts projectes, des del vessant més científic fins al més divulgatiu. Per exemple, a la secció “Nuestra amiga la Tierra” de la *Revista Destino*, amb la qual va col·laborar entre els anys 1952 i 1962.

Finalment, a les acaballes dels anys 60, es va crear el Departament de Geografia de la Universitat de Barcelona, al qual s’hi va incorporar amb dedicació exclusiva fins a la seva jubilació, l’any 1978.

Ja jubilat, entre els anys 1980 i 1986, va ser president de la Societat Catalana de Geografia i també va participar en l’organització del Primer Congrés Català de Geografia, celebrat l’any 1991, quan va morir, a la seva ciutat natal.

L’any 1989, va ser nomenat fill predilecte de Granollers.

Història arxivística

Els documents del fons sempre han estat a casa de la família Llobet, distribuïts entre el despatx del geògraf i el soterrani de la casa, guardats dins d’uns armaris metàl·lics i en bon estat de conservació.

No ens consta que s’hagi fet mai un instrument de descripció, tret que la majoria de les fotografies, al darrere, porten notes sobre la data, el lloc i les persones que hi apareixen.

La documentació es troba força ordenada. Llobet va agrupar-la per temàtiques, en el cas de les investigacions o dels apunts realitzats. En la majoria dels casos, trobem els originals dels seus articles juntament amb la documentació complementària que li va servir d’ajuda per a la investigació, com ara apunts i reculls de premsa, entre d’altres.

Dades sobre l’ingrés

L’ingrés del Fons Salvador Llobet es va formalitzar per mitjà de la figura de la donació, amb la signatura de l’alcalde de la ciutat i els 4 fills del geògraf, el 24 d’abril de 2007.

Els ingressos es remunten, però, a l’any 1983, quan ell mateix aportà diferents programes, separates i revistes a l’Hemeroteca. La primera donació és de 2003 i correspon a unes 1.000 fotografies en suport paper. El 2004 i el 2005 en van ingressar més. A partir del novembre de 2006, es va dur a terme l’ingrés del gran gruix de documentació textual.

Posteriorment, Montserrat Llobet i Llobet ha aportat mapes i plànols: el 25 de setembre del 2009, el 13 de gener de 2010 i el 5 de setembre de 2012.

A més d’aquests ingressos, el 19 d’abril del 2010, es va incorporar al Fons, la documentació que la família Llobet va donar al Museu de Granollers, majoritàriament, plànols i mapes, a més de fotografies i alguns documents que Toni Arrizabalaga va custodiar fins al moment de la transferència.

ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

Abast i contingut

L'abast cronològic del fons s'estén des dels anys vint fins al 1991, any en què Llobet mor. Cal destacar la presència d'un pergami del 1420 de procedència desconeguda.

El Fons Salvador Llobet i Reverter l'integren, bàsicament, materials de treballs usats en els seus estudis geogràfics, així com esborranys de les obres principals, reculls de documentació secundària, correspondència dels seus principals col·laboradors i apunts de conferències o classes. També hi ha treballs dels seus alumnes corregits per ell.

Cal destacar, a més, molts articles originals d'obres publicades. Per exemple, "Les terrasses del Ter a les Guillaries", "El periglacial en una comarca prepirinenca", "Dépôts periglaciaires dans les massif du Montseny", "El límite septentrional de la vid y el olivo en Cataluña", "La geografía agraria del Maresme, Alella y su vino", "La casa rural", "La energía eléctrica en España", "Los viajes de Francisco de Zamora en Cataluña en el siglo XVIII" i "La indústria tèxtil en Granollers", entre d'altres.

També hi podem trobar tots els retalls dels articles publicats a la secció "Nuestra amiga la Tierra" de la *Revista Destino*, així com molts esborranys d'articles i els apunts i els retalls de premsa recollits per elaborar totes les seves obres.

A més de l'extensa documentació de caràcter professional, també hi trobem documentació de caire personal, sobretot, relacionada amb els seus col·legues i amics, records de família o relats literaris.

La temàtica de les fotografies està estretament vinculada a l'activitat professional del Dr. Llobet: la geografia. Per això, les podem emmarcar, bàsicament, en un àmbit geogràfic, encara que també n'hi ha de relacionades amb l'arquitectura i les arts plàstiques, però sempre fetes amb un caire educatiu i didàctic. Les fotografies d'àmbit geogràfic les podem classificar per pobles, municipis, comarques, províncies i països. Per la seva proximitat, podem destacar les fotografies que estan relacionades amb el Parc Natural del Montseny i que constitueixen una sèrie molt interessant. Algunes, publicades al llibre *El medi i la vida al Montseny*".

La col·lecció de mapes i plànols, que s'ha incrementat considerablement amb els últims ingressos, la integren, majoritàriament, mapes realitzats per Salvador Llobet, sobretot, mapes topogràfics de corbes de nivell, geològics i de vegetació, mapes i plànols de l'editorial Alpina i d'altres utilitzats en estudis seus o de companys de professió amb els quals va mantenir correspondència. En fa referència en els seus estudis.

Sistema d'organització

Per classificar la **documentació**, s'ha seguit el criteri de Llobet. En general, amb un ordre lògic, encara que, aparentment, no ho sembli, agrupada segons les obres o la investigació que duia a

terme el geògraf.

Se n'ha creat un **Quadre de classificació**, ja que s'ha considerat que el volum del fons és considerable:

01. ACTIVITAT PERSONAL

- 1.1. Documentació personal i quaderns de joventut
- 1.2. Reconeixements

02. RELACIONS EXTERNES

- 2.1. Correspondència rebuda
- 2.2. Recordatoris, nades i invitacions

03. ACTIVITAT ACADÈMICA

3.1. Articles i treballs. Apunts, esborranys i originals

- 3.1.1 Aspectes geogràfics de Catalunya
- 3.1.2 Aspectes geogràfics d'Espanya
- 3.1.3 Aspectes geogràfics d'arreu del món
- 3.1.4 Geografia física
- 3.1.5 Història
- 3.1.6 Geografia agrària

3.2. Activitat docent

- 3.2.1 Accés a la Universitat
- 3.2.2 Facultat de Geografia de la Universitat de

Barcelona

3.3. Col·laboracions

- 3.3.1 “Nuestra amiga la Tierra” - *Revista Destino*
- 3.3.2 Informes, cursos i presentacions

3.4. Referències bibliogràfiques

04. COL·LECCIONS

- 4.1. Reculls de premsa
- 4.2. Recull de documents
- 4.3 .Mapes i plànols

05. PUBLICACIONS

- 5.1. Publicacions pròpies
- 5.2. Publicacions recopilades

Les **imatges** s'han classificat en dues seccions: una, personal i l'altra, acadèmica.

A la primera, hi trobem alguns retrats seus i reconeixements a la seva personalitat, com la distinció de Fill predilecte de la ciutat de Granollers.

La segona secció aplega totes les fotografies vinculades a l'àmbit acadèmic que Salvador Llobet o altres fotògrafs aficionats van fer en les nombroses sortides realitzades arreu, amb la finalitat de retratar el territori. Aquesta secció està dividida en cinc subseccions. La primera i més extensa, quant a volum d'imatges, fa referència a la geografia física. Fotografies de muntanyes, entre les quals, en destaquen del massís del Montseny, dels Pirineus, amb tot un apartat dedicat a Andorra, i

dels Prepirineus. També n'hi ha d'altres espais de Catalunya i d'aspectes com el periglacial i el glacialisme.

En l'apartat de geografia agrària, s'han inclòs les imatges que fan referència als conreus agrícoles i a l'activitat ramadera. Per exemple, el conreu de flors a la comarca del Maresme.

Un altre apartat està dedicat a l'arquitectura i aplega les imatges que tenen a veure amb l'aspecte constructiu i els tipus d'habitatges: masies, cases de pobles, edificis religiosos, edificis del patrimoni arquitectònic i altres aspectes de caire més plàstic, com ara, imatgeria religiosa, retaules, pintures, etc.

Una altra subsecció inclou les fotografies que descriuen aspectes de la vida quotidiana de la població: la vestimenta, els treballs, el mercat, els actes més lúdics, etc. A la darrera subsecció, hi ha imatges de reunions, conferències i sortides amb alumnes.

Quadre de classificació de les imatges:

01. ACTIVITAT PERSONAL

- 1.1. Retrats personals
- 1.2. Reconeixements

02. ACTIVITAT ACADÈMICA

- 2.1. Geografia física
 - 2.1.1 Parc Natural del Montseny
 - 2.1.2 Pirineus i Prepirineus
 - 2.1.3 Catalunya comarques
 - 2.1.4 Espanya i altres països
- 2.2. Geografia agrària
 - 2.2.1 Catalunya
 - 2.2.2 Espanya i altres països
- 2.3. Arquitectura i arts plàstiques
 - 2.3.1 Catalunya
 - 2.3.2 Espanya i altres països
- 2.4. Població
 - 2.4.1 Catalunya
 - 2.4.2 Espanya i altres països
- 2.5. Conferències, reunions i excursions

Informació sobre avaluació i tria No s'ha cregut convenient realitzar cap tria, excepte la documentació de la qual existeixen còpies o bé formularis en blanc.

Incrementos És possible que, més endavant, la família faci donació de documents originals de les principals obres del Dr. Llobet.

ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

Condicions d'accés En general, l'accés a la documentació és lliure, per desig exprés de la família, que ha fet la donació de la documentació a l'Arxiu Municipal.

Condicions de reproducció	<p>La reproducció de les fotografies s'ha de dur a terme d'acord amb les normes de l'Arxiu Municipal de Granollers i segons estableix el contracte signat el 24 d'abril de 2007, que regula l'ús i la cessió dels drets d'explotació dels documents.</p> <p>Lliure, respectant els drets d'autor i el dret d'accés a dades personals.</p>
Llengües i escriptures dels documents	<p>La majoria de la documentació, en llengua catalana i castellana. L'ús varia en funció de la tipologia documental i l'any de producció del document. Per exemple, durant l'època franquista, en la gran majoria de la documentació referent, sobretot, a apunts de les investigacions, conferències o activitat acadèmica, la llengua emprada és el castellà. En canvi, en la documentació de caràcter més personal, la llengua més usada és la catalana.</p> <p>El francès també és present entre la documentació del Dr. Llobet. Hi ha algun original escrit en francès, per exemple, "Dépôts periglaciaires dans les massif du Montseny", així com diversa correspondència amb col·legues com Jean Tricart, Gérard Soutadé o Jean Sermet.</p> <p>També hi ha algun mapa en francès i en anglès.</p>
Característiques físiques i requeriments tècnics	<p>En general, la documentació presenta un bon estat de conservació. Per a la visualització dels negatius i les diapositives, és recomanable utilitzar una taula de llums.</p>
Instruments de descripció	<p>A disposició de l'usuari, una guia del fons, un inventari i un catàleg a la base de dades del Fons Salvador Llobet i Reverter, tant de la documentació textual com de la icònica. Aquesta informació també és accessible al web municipal: www.granollers.cat/arxiu</p>

ÀREA DE DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

Existència i localització d'originals	<p>A l'Hemeroteca, hi ha la documentació procedent de la primera donació de l'any 1983.</p>
Documentació relacionada	<p>Juntament amb tot el fons documental, també va ingressar bona part de la seva biblioteca especialitzada, aproximadament, uns 1.200 llibres, per ser destinats a la Biblioteca del nou Museu de Ciències Naturals. Mentre s'habilita, resten custodiats en el dipòsit 5. Podeu consultar la relació de documents a les dependències de l'Arxiu.</p> <p>També hi ha una gran quantitat d'exemplars duplicats a disposició de les institucions que ho sol·licitin.</p>
Bibliografia	<p>CASASSAS, Lluís: <u><i>Aproximació a l'estudi de la bibliografia de Salvador Llobet</i></u></p> <p>ROMA I CASANOVAS, Francesc; <u><i>Salvador Llobet, la geografia com a passió</i></u>. Lauro núm 17, 1999</p> <p>GOMEZ ORTIZ, Antonio; <u><i>El Dr. Salvador Llobet: Mestre i investigador</i></u> Lauro</p>

VILA I VALENTÍ, Joan; Salvador Llobet, universitari i investigador. Lauro Any 1978 Vol.: 12-13 Núm.: 1-2
Revista de geografia
VILA i VALENTI, Joan: Dedicatòria al Professor Salvador Llobet.
Any: 1992 Vol.: 26 Núm.: 1-2 Revista de geografia
GOMEZ ORTIZ, Antonio Salvador Llobet, geomorfòleg i cuaternarista Any: 1992 Núm.: 3 Lauro: revista del Museu de Granollers
ESTRADA GARRIGA, Josep: ESPAI OBERT. Salvador Llobet i el Centre d'Estudis de l'Associació Cultural de Granollers
Any: 1992 Núm.: 3 Lauro: revista del Museu de Granollers
GALOBART DURAN, Lluís: ESPAI OBERT. Salvador Llobet i la seva obra editorial Any: 1992 Núm.: 3 Lauro: revista del Museu de Granollers
VIVES BALMAÑA, Elisenda: ESPAI OBERT. Salvador Llobet i Andorra: Any 1992 Núm.: 3 Lauro: revista del Museu de Granollers
VERDE i ALDEA, Josep: ESPAI OBERT. El Senyor Llobet i "l'Institut" Any: 1992 Núm.: 3 Lauro: revista del Museu de Granollers
JONCH I CUSPINERA, Antoni: ESPAI OBERT. Salvador Llobet i Reverter, un home amb vocació

ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

Autoria i dates	Maria Guàrdia i Estrada, novembre 2006 - març 2009 / Carme Pérez Martín, 2008 – març 2010 / Laura Casanovas Palou, 2010 – 2011 - 2013
Fonts	Bibliografia i entrevistes amb Núria Llobet i Antoni Arrizabalaga
Regles o convencions	<i>Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC)</i> . Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Subdirecció General d'Arxius i Associació d'Arxivers de Catalunya, 2006